

Γιάννης Ελαφρός

Από τη θεωρία του καρπουζιού, στο ΕΑΜ υπό τον Τσίπρα που ζητά ένα νέο ...σχέδιο Μάρσαλ!

Υποστηρίζουμε πως προϋπόθεση για να υπάρξει μια στροφή στην Ελλάδα υπέρ των εργαζομένων, των ανέργων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και των νέων και πολύ περισσότερο μια ανατροπή υπέρ τους, αποτελεί η ύπαρξη μιας ισχυρής αντικαπιταλιστικής αντι-ΕΕ Αριστεράς, με επαναστατική λογική και κομμουνιστική απελευθερωτική προοπτική. Εκφραστής αυτού του ρεύματος σήμερα, όχι χωρίς αντιφάσεις και αδυναμίες, είναι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, με την αντικαπιταλιστική πολιτική γραμμή, την επιδίωξη του αντικαπιταλιστικού πόλου της Αριστεράς και της μετωπικής συμπόρευσης σε ένα πρόγραμμα ρήξης και ανατροπής. Η αποφασιστική ενίσχυση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ αποτελεί όρο για να πάνε τα πράγματα αλλιώς.

Η τοποθέτηση αυτή πηγάζει εκτός των άλλων και από την εκτίμηση για την πορεία του ΣΥΡΙΖΑ και τη στάση που πρέπει να έχουν οι μαχόμενες δυνάμεις της Αριστεράς και οι ανυπότακτοι αριστεροί απέναντι στην πολιτική και στο ίδιο το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Στο προηγούμενο φύλλο γράψαμε για το περιεχόμενο της κυβερνητικής πρότασης ΣΥΡΙΖΑ ([«Μία απ' τα ίδια θα είναι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ»](#)). Το άρθρο μιλούσε για «ταχύτατη ενσωμάτωση του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης σε μια λογική κυβερνητικής διαχείρισης όχι μόνο εντός του συστήματος και της ΕΕ, αλλά και εντός του μνημονιακού πλαισίου και της νεοφιλελεύθερης ορθοδοξίας. Πρόκειται για μια πορεία προς ένα νεοφιλελευθερισμό με "ανθρώπινο πρόσωπο", στην οποία δεν μπορεί να είναι συνοδοιπόροι οι μαχόμενοι αριστεροί». Οι απόψεις αυτές συναντιούνται όλο και περισσότερο με τις διαπιστώσεις ή τις ανησυχίες ολόενα και περισσότερων εργαζομένων, ψηφοφόρων της Αριστεράς, σημαντικού μέρους της βάσης του ΣΥΡΙΖΑ.

Παρόλα αυτά η επιθυμία να φύγει η άθλια συγκυβέρνηση ΝΔ - ΠΑΣΟΚ (με στόχο να ανακοπεί - εκτροχιαστεί η βάρβαρη επιδρομή κεφαλαίου - ΕΕ - ΔΝΤ) οδηγεί ευρύτερα στρώματα στην αγκαλιά της κυβερνητικής λύσης του ΣΥΡΙΖΑ. Χωρίς πάθος, χωρίς έμπνευση, αλλά με τη δύναμη του αναπόδραστου. Η κυριαρχία αυτής της απάντησης μέσα στο ευρύτερο λαϊκό αντιμνημονιακό ρεύμα δεν σημαίνει κάποια αυτόματη δικαίωσή της. Οφείλεται στον κληρονομημένο συσχετισμό δυνάμεων, στη στρατηγική ήττα του εργατικού αριστερού κινήματος και βεβαίως σε ιστορικές ανεπάρκειες της επαναστατικής κομμουνιστικής Αριστεράς. Αλλά η υποταγή στο ανερχόμενο κάθε φορά ρεφορμιστικό και διαχειριστικό ρεύμα της Αριστεράς δεν «γιατρεύει» τις πληγές, τις κακοφορμίζει παραπέρα.

Πρόκειται για ένα μεγάλο στοίχημα, κάθε φορά που η λαϊκή δυναμική αναζητά μια άμεση διέξοδο και με βάση το συσχετισμό δυνάμεων τη βρίσκει στον πιο «εύκολο» δρόμο, που υπόσχεται «μεγάλες ανατροπές», αλλά χωρίς ανατροπή του κάθε φορά ασφυκτικού πλαισίου, της ΕΕ, του συστήματος και του κεφαλαίου. Είδαμε τα αποτελέσματα με το ΠΑΣΟΚ στα τέλη της δεκαετίας του '70 - αρχές δεκαετίας '80 όταν μεγάλο μέρος του ευρωκομμουνιστικού ρεύματος και της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς ενσωματώθηκε στον πασοκικό εκσυγχρονισμό, ενώ το ΚΚΕ υποτάχθηκε με τη λογική του «αθροίσματος των δημοκρατικών δυνάμεων». Μπορεί στη σημερινή, τόσο διαφορετική εποχή της βαθιάς καπιταλιστικής κρίσης και της τρομερής αστικής επίθεσης, που το κεφάλαιο δεν έχει τίποτα να δώσει, να επιστρέψουμε σε μια λογική αθροίσματος αριστερών δυνάμεων, με επικεφαλής τους Τσίπρα, Σταθάκη, Δραγασάκη;

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ απαντά κατηγορηματικά αρνητικά σε μια τέτοια λογική: «Οι εξελίξεις στην αριστερά και ειδικά η πορεία του ΣΥΡΙΖΑ προς την διαχείριση του καπιταλισμού και της κρίσης του, δείχνει ότι δεν μπορεί να υπάρξει καμία ανοχή στην πολιτική του, ούτε σε λογικές πολιτικής ή εκλογικής συνεργασίας σε οποιοδήποτε επίπεδο. Η αντικαπιταλιστική επαναστατική Αριστερά δεν είναι δωρητής σώματος, ούτε δεκανίκι, ούτε «αριστερή ομάδα πίεσης» για να αλλάξει ο ΣΥΡΙΖΑ, ούτε εντάσσεται γενικά σε μια ρεφορμιστική παναριστερά. Διεκδικεί έναν αυτοτελή ρόλο αντικαπιταλιστικής ανατροπής της επίθεσης και επαναστατικής δυνατότητας. Η αυτοτελής παρέμβαση και το δυνάμωμά του αντικαπιταλιστικού-επαναστατικού ρεύματος, θα παίξει θετικό ρόλο και στην αναγκαία κοινή δράση μέσα στο μαζικό κίνημα, σε ανατρεπτική κι όχι διαχειριστική κατεύθυνση, με τις μαχόμενες δυνάμεις της Αριστεράς και του κινήματος» (απόφαση Πανελλαδικού Συντονιστικού Οργάνου 16 Φεβρουαρίου 2014).

Απέναντι σε αυτή τη στέρη τοποθέτηση υπάρχουν διαφορετικές απαντήσεις στον ευρύτερο αριστερό κόσμο και μέσα στην εκτός των τειχών Αριστερά. Υπάρχει η θεωρία του σκαλοπατιού ή του αυτόματου πιλότου. Κοντολογίς, η νίκη του ΣΥΡΙΖΑ θα είναι ένα βήμα προς τα αριστερά, που θα ανοίξει το δρόμο για την αντικαπιταλιστική Αριστερά. Η συλλογιστική αυτή θυμίζει τη θεωρία του ...καρπουζιού για το ΠΑΣΟΚ το 1981: απέξω πράσινο, από μέσα κόκκινο. Ή τα έστω και δειλά φιλολαϊκά μέτρα που θα πάρει ο ΣΥΡΙΖΑ θα οδηγήσουν σε αντίδραση της αστικής τάξης και της ΕΕ και θα πάμε σε μεγαλύτερη σύγκρουση, στην οποία θα παίξει ρόλο η ανατρεπτική Αριστερά. Θα πρέπει καταρχήν να σημειώσουμε ότι ακόμα και σε αυτή τη λογική προϋπόθεση είναι να υπάρχει ισχυρή αντικαπιταλιστική επαναστατική Αριστερά, αυτοτελής και βεβαίως όχι κρυπτόμενη. Βεβαίως, η πολιτική εξέλιξη δεν είναι γραμμική. Μία μίζερη διαχείριση από τον ΣΥΡΙΖΑ όχι μόνο δεν θα οδηγήσει σε εξελίξεις προς τα αριστερά, αλλά σε βαθύτερη απογοήτευση και υποχώρηση. Αλλά ακόμα και στην περίπτωση που το αστικό και το εργατικό - λαϊκό στρατόπεδο μπου σε τροχιά σύγκρουσης, για να είναι νικηφόρα πρέπει να υπάρχει προετοιμασία, συσπείρωση σε ένα πρόγραμμα αντικαπιταλιστικής ανατροπής, ισχυρό εργατικό κίνημα, όργανα επιβολής της λαϊκής θέλησης και άλλη Αριστερά. Δηλαδή χρειάζεται από τώρα ενίσχυση των θέσεων του ταξικού εργατικού κινήματος και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Υπάρχει επίσης η λογική ότι η αντικαπιταλιστική Αριστερά θα επιδράσει καλύτερα από τα μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ, με ανανεωμένες λογικές «εισοδισμού», είτε στην πλήρη τους μορφή (ένταξη στον ΣΥΡΙΖΑ και στο ρεύμα του), είτε σε εκλογική σύμπλευση για να κολυμπήσουμε στην επιρροή του. Βεβαίως, κανένα όχημα δεν αλλάζει κατεύθυνση με μετακινήσεις στο εσωτερικό του, εκτός εάν έχεις το τιμόνι... Η προσέγγιση αυτή πέρα από το ότι υποτιμά την ανάγκη αυτοτελούς παρουσίας για να επικοινωνήσει με το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα ο ίδιος ο λαός (που είναι τελικά και το υποκείμενο της ταξικής και πολιτικής πάλης), δεν βλέπει και την πορεία που έχει η εσωκομματική αντιπολίτευση του ΣΥΡΙΖΑ, πορεία ενσωμάτωσης και αυτολογοκρισίας.

Συχνά αυτές οι λογικές μεταφέρουν άκριτα στο σήμερα εμπειρίες του παρελθόντος (ενιαίο μέτωπο της Γ' Διεθνούς, ΕΑΜικό μέτωπο), χωρίς να μελετούν τις αντιφάσεις τους και κυρίως χωρίς να βλέπουν την καταλυτική αλλαγή των συνθηκών και των συσχετισμών, με πιο χαρακτηριστική την έλλειψη επαναστατικού κομμουνιστικού ρεύματος - κόμματος και αντικαπιταλιστικού πόλου. Συχνά χάνεται ο ανατρεπτικός - επαναστατικός χαρακτήρας των μετωπικών πρωτοβουλιών του παρελθόντος και απλά γίνεται προσπάθεια να φορεθεί η μορφή σε ένα άλλο περιεχόμενο. Δηλαδή να μιλάμε για ΕΑΜ υπό τον Τσίπρα, ο οποίος ζητά ένα ...Σχέδιο Μάρσαλ για την Ελλάδα και όλη την Ευρώπη. Θα τρίζουν τα κόκαλα του Άρη και των μαυροσκούφηδων.

Κοινό χαρακτηριστικό σε όλα αυτά είναι η άρνηση της προτεραιότητας που έχει το αναγκαίο πρόγραμμα, ο σωστός ορισμός του αντίπαλου και του τρόπου αντιμετώπισής του. Η συμμαχία αναδεικνύεται σε αυτοσκοπό, το πρόγραμμα περικόπτεται ανάλογα με τα όρια της πιο μετρημένης (ρεφορμιστικής) δύναμης. Έτσι, το αντικαπιταλιστικό εξορίζεται, η συνολική εναντίωση και η ρήξη - έξοδος από την ΕΕ γίνεται αντίθεση στο ευρώ, αλλά και αυτή αναβάλλεται μέχρι να καταργηθεί το μνημόνιο και μετά βλέπουμε. Τελικά, και το μνημόνιο δεν καταργείται και γίνεται Εθνικό Σχέδιο ανασυγκρότησης, εντός

ευρώ - ΕΕ και συστήματος.

Απέναντι σε όλα αυτά, έχει κρίσιμη σημασία μια ισχυρή αντικαπιταλιστική ανατρεπτική Αριστερά, τόσο πριν, όσο και μετά την κυβερνητική αλλαγή. Πριν, για την απόκρουση των σφαιριστικών μέτρων, την απόσπαση κατακτήσεων, την ανάταση του κινήματος και τη διεκδίκηση της ανατροπής της μνημονιακής κόλασης και της «χούντας» κυβέρνησης - ΕΕ - ΔΝΤ (χωρίς αυτοπεριορισμό των εργατικών διεκδικήσεων στο νέο εφικτό της συριζαϊκής συναίνεσης, για την δημιουργία συνθηκών ήττας της κυβέρνησης, ευρύτερα της κυρίαρχης πολιτικής. Μετά, ως δύναμη μαχητικής εργατικής λαϊκής αντικαπιταλιστικής αντιπολίτευσης, που δεν θα δώσει στήριξη ή ανοχή σε κυβέρνηση διαχείρισης ΣΥΡΙΖΑ, αλλά: Θα παλέψει ειδικά το πρώτο κρίσιμο διάστημα για την απόσπαση σημαντικών θετικών κατακτήσεων υπέρ του λαού, με τη δύναμη του κινήματος και του λαϊκού ξεσηκωμού. Θα αποτελέσει φραγμό σε κάθε αντεπίθεση των αστικών δυνάμεων, της αντίδρασης και των φασιστών. Θα συμβάλλει στην ανάπτυξη αυτοτελών οργάνων εργατικής - λαϊκής πάλης κι επιβολής της λαϊκής θέλησης, με σημαία την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και το ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση δεν ασκούνται στο ρόλο της Κασσάνδρας, να προφητέψουν δυσοίωνο μέλλον, όσο και εάν η διάψευση αυταπατών δεν είναι ευχάριστη. Δεν εξαντλούνται σε ένα ενδοαριστερό εμφύλιο, περιμένοντας την ήττα του αριστερού «αντιπάλου», όπως κάνει το ΚΚΕ. Παλεύουν για να δώσουν σάρκα και οστά στην ελπίδα, για να ανοίξει ο δρόμος για την αντικαπιταλιστική ανατροπή, για την επιβίωση και την αξιοβίωτη ζωή.

Δημοσιεύθηκε στο **ΠΡΙΝ**, 9.3.2014